Merre húz a „piszkos ügyek” részlege?

Buda Péter: A titkosszolgálat és a Debreczeni-meló című cikke (ÉS 2006. április 7.) mai világunk egyik alig-alig ismert, ám óriási veszély-forrására hívja föl a figyelmet: nem hivatalos, következésképpen kontrollálatlan és kiszámíthatatlan titkosszolgálati „játszmák” özöne zajlik körülöttünk. Kiszolgáltatottá téve a politikai élet, a sajtó, a közélet bármely – tetszés szerint éppen kiválasztható – szereplőjét, akár jogos, akár koholt vádakkal.

Jogos vádakkal is, hiszen még sok ezer egykori ügynök lebuktatható – csak éppen zömmel nem az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárában már kutatható, hanem az oda még mindig át nem adott, a titkosszolgálatoknál visszatartott, valamint az onnan korábban kivitt iratok alapján. És koholt vádakkal is, amint történt ez most Debreczeni Józseffel, teljesen nyilvánvaló napi pártpolitikai megfontolásból.

Buda Péter szándékosan eldöntetlenül hagyja a kérdést (noha utal Kövér „rezidentúrájára”), ám tartok attól, írása alapján sok olvasó most azt hiszi: bizonyára a Cégtől elcsapott jobboldali politikai érzelmű alávalók akciójáról van szó. Pedig szinte biztos: a helyzet ennél rosszabb. Bizton állítom: ez éppen hogy nem külsősök, hanem belsősök, ma is állományban lévő operatív emberek galád manővere lehetett.

Nem a Földi László-típusú figurák jelentik a fő veszélyt e téren – bármennyi adat is maradt meg a fejükben és néhány írott CD-jükön; az ő információs csatornáik bedugultak, kapcsolatrendszerük beszűkült, eszközeik pedig manufakturálisakká váltak a szakszolgálati háttér híján. Hanem azok, akik ma is aktívak, akik nem kerültek ki a szolgálatoktól, csakhogy baloldali kormány idején mindig „megkötik a maguk életbiztosítását”.

Két éven át kutattam a Cég múltját és jelenét, amikor *Titkos magyar szolgálatok* című kötetemhez gyűjtöttem anyagot. Tucatjával hallgattam végig a beszámolókat arról, milyennek látják a titkosszolgálati tisztek a politikusokat. Ugyan lenézik, gyönge kispályásoknak tartják őket, pártállástól függetlenül, de azt mind hangoztatják: gyümölcsözőbb a jobboldal számára tenni szolgálatokat, jobb üzlet jobbra húzni.

A baloldali főnökök valami rosszul értelmezett történelmi bűntudatból örökké el akarják játszani nekik a jó fiút. Kezdve például Katona Bélával: ő hagyta a hírszerzésnél főigazgatói helyén azt a Kocsis Kálmánt, aki nemcsak állomány-gyűlésen szólított föl mindenkit arra, hogy ’98-ban az MDF-re kell szavazni, de aki a választások előtt adatokat gyűjtetett az ellenzékről; egészen a mai Tóth Andrásig, aki a szolgálatoknál túltengő jobboldali mentalitásra minden esetben úgy reagált: csak konkrétumokkal tud foglalkozni.

A jobboldal azonban skrupulusok nélkül működött. Kövér László amint beállt miniszternek, „ezerrel megindult a nagyfúróval”. Valamennyi részlegnél azonnal kirúgta a teljes vezérkart, a vezetői állomány 70 százalékát, csak a Szakszolgálattól 115 operatív tisztet, főtisztet és vezetőt (máig működik a SZESZ, a Szakszolgálattól Elüldözöttek Szövetsége, s nevükhöz méltóan legalább Ivó napján „állománygyűlést” tartanak). Mindezt úgy, hogy Vajda Józseffel, az NBH főigazgató-helyettesével búcsúzóul közölte: – Egyébként börtönbe foglak csukatni! –; Hevesi Tóth Ferenc Szakszolgálat-főigazgató és helyettese, Farkas György ellen meg is indíttatta a büntetőeljárást, a bíróság előtt is nevetségesnek bizonyult vádakkal; Somogyi Tamás helyettes államtitkárt egyenesen azzal jelentette föl, hogy a Moszadnak kémkedett, amikor ugyanis izraeli lehallgató készülékek megvásárlására kapott megbízást, izraeli Moszad-tiszttel tárgyalt erről, és nem iraki vagy palesztin szakemberekkel. S mindemellett komolyan megemelte a Cég dolgozóinak fizetését, radikálisan megnövelte a költségvetést, a hírszerzőkhöz, elhárítókhoz ömlött a pénz, az új autó, a technika, a rengeteg beruházás és fejlesztés – az adófizetők pénzéből. Hogy közben megfigyelési ügyet kreáltak, lehallgatták a saját embereiket, törvénytelen akciók sorozatát hajtották végre? Hát aztán!

Ebben a világban, amely eleve a kettős ügynökök, „idegen zászlós” akciók és más megtévesztő fortélyok körül forog – ez inkább imponál, mint taszít. A Kövér-stílus, a Fidesz idején a szolgálatok egyértelmű politikai használata és durván a hatalom alá gyűrése e közegben többeknek tetszik, mint amennyien a demokrácia sérülését panaszolják e miatt. Ezek a fiúk ugyanis kizárólag az erőt, a kemény hatalmat tisztelik, fogadják el, az MSZP-féle eddigi „puha pöcsöket” (bocsánat, ez az ő állandó szóhasználatuk) lenézik, semmibe veszik. Viszont igénylik, hogy használják őket, hogy elismerjék, ők is fontosak – ezt a Fidesz megtette, az MSZP nem szokta. Így aztán a titkosszolgálati tisztek 15-20 éves összegzett tapasztalata rém egyszerű: aki jobbra húz, annak ez bejön, aki viszont balra, az kisvártatva lapátra kerül.

A Cég „kínálati piaca” legfeljebb ott és csak ott működik, ahol a szolgálatok sok évtizedes begyakorolt használata és főként erős politikai kontrollja ritkán engedi meg szabálytalan eszközök használatát. Mi még messze nem tartunk itt. Ezért a kelleténél sokkal nagyobb a szolgálatok önmozgása: ők maguk írják meg a következő évi feladattervüket, azt a kormány jóváhagyja, majd egy év múlva ők maguk kiértékelik, hogy nagyszerűen dolgoztak, és több pénzt kérnek.

Nos, ebben a közegben következett be 2006 márciusa, amely a közvéleményben a baloldal folyamatos előretörését, a Fidesz esélyeinek csökkenését hozta, s amelyben néhányan úgy látták: például az Orbán Viktort támadó Debreczeni József „kicsinálása” hozhat valamit a konyhára. Az önvédelmi reflex életre kelt, újabb „életbiztosítási kötvény” köttetett.

Próbálták ugyan óvni magukat azzal, hogy primitívnek látszó levelet eszkábáltak össze, hátha annak alapján majd mindenki amatőrök akciójának véli a mószerolást – csakhogy ez újabb bizonyítéka annak, hogy vérprofik műve volt ez, a piszkos ügyek alapfokú tankönyveiben így tanítják.

A történteket közelről ismerők persze pontosan tisztában vannak az igazsággal – s még nyitott az a kérdésük: a tettesek megúszhatják-e ismét? Maradhat-e büntetlen ez a piszkos trükk is? A még hivatalban lévő és majd az új kormány – most is, mint eddig szinte mindig – azt a valójában öngyilkos taktikát választja-e, hogy halkan rálegyint a történetre, okkal-joggal bízva a közvélemény elképesztő hamari feledékenységében, egyszersmind biztatást adva ezzel a titkosszolgáknak az ilyen játszmák újabb és újabb alkalmazására. Hiszen csak a Buda Péter által megírtak alapján félprofik egy hét alatt készre jelenthetnék az ügyet. A Nyírfa-ügyből és temérdek hasonló esetből a politikai elitnek rég meg kellett volna tanulnia: amint „a fiúk” elszabadulnak, szörnyű dolgokat művelnek – a normál állami működéssel, mi több, a demokrácia minimumával szemben.

Ám erre önmagában a választások második fordulója sem adott feleletet.

dr. Kende Péter